

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ องค์การมุสลิมโลกกับโลกมุสลิม

โดย รศ.ดร.จรัญ มะลูลีม และคณะ

พฤษภาคม 2550

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ องค์การมุสลิมโลกกับโลกมุสลิม

โดย รศ.ดร.จรัญ มะลูลีม และคณะ

พฤษภาคม 2550

สัญญาเลขที่ RDG 4810010

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ สันนิบาตมุสลิมโลก Muslim World League (MWL)

ผู้วิจัย

สังกัด

ดร.ศราวุฒิ อารีย์

สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชุดโครงการ องค์การมุสลิมโลกกับโลกมุสลิม

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สันนิบาตมุสลิมโลก

Muslim World League (MWL)

(Rabita al-Alam al-Islami)

โดย

ดำเนินงานวิจัยภายใต้โครงการ:
“องค์การมุสลิมโลกในโลกมุสลิม”

เสนอ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยแห่งชาติ(สกว.)

Abstract

Muslim World League

The Muslim World League, popularly called the Rabitah, is the important non-governmental organization of the Muslim World. It was established in 1962 following a conference of Ulama in the holy city of Macca. The main objectives of Rabitah are as followed; to explain and disseminate Islamic culture and teachings, refute false allegations against Islam, defend Islamic causes in accordance with the interests and aspirations of Muslims and solve their problems, and to provide assistance in the fields of education, culture, social welfare, health care, etc.

Rabitah's organizational structure consists of three main bodies, that are the General Islamic Conference which is the highest authority of the organization, a constituent Council and the Secretariat-General. In addition to these three main bodies, the Rabitah has another four subsidiary organs; the World Supreme Council of Mosques, the Fiqh Council or the Islamic Jurisprudence Council, the International Islamic Relief Organization, and the Commission on Scientific Signs in the Quran and Sunnah. Each of these four organs has its own specific activities and each has published its own periodicals.

Since its inception, Rabitah has many notable achievements such as the preparation of cassettes for teaching Arabic, classes for teaching Arabic to non-nations, training to Arabic teachers, establishing a big institute for training Imams and preachers at Macca, a charitable fund for mosques, local council of Mosques in a number of countries, establishing an audio-visual centre and a public library at the Rabitah head office.

However, the Rabitah's main activities can be divided into five areas; religious activities, political activities, Educational activities, humanitarian activities and research and publications. Due to all these important activities, Rabitah became well known and popular among the grass-root of the Muslim population worldwide.

สารบัญ

	หน้า
1. บทนำ	1
2. ความเป็นมาของสันนิบาตมุสลิมโลก	2
3. โครงสร้างสันนิบาตมุสลิมโลก	9
4. กิจกรรมและบทบาทของสันนิบาตมุสลิมโลก	17
5. มุมมองเรื่องการก่อการร้าย	26
6. สันนิบาตมุสลิมโลกกับวิกฤตการณ์ปัจจุบันของโลกมุสลิม	34
7. บทสรุป	43
8. บรรณานุกรม	48
9. ภาคผนวกที่ 1	50
10. ภาคผนวกที่ 2	54

สันนิบาตมุสลิมโลก¹

Muslim World League (MWL)

(Rabita al-Alam al-Islami)

บทนำ

องค์การรอปปีเฆาะฮ์ หรือ สันนิบาตมุสลิมโลก หรือในภาษาอังกฤษ เรียกว่า Muslim World League เป็นองค์กรพัฒนาเอกชน หรือที่เรียกว่า Non-Governmental Organization (NGO) ที่ทำหน้าที่ในการเผยแพร่นิกายศาสนาและเป็นองค์กรที่ทำงานด้านมนุษยธรรม ทำหน้าที่ในการสร้างเอกภาพ ความร่วมมือ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือมุสลิมที่ประสบปัญหาทั่วโลก สันนิบาตมุสลิมโลกเป็นองค์กรที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง ไม่สังกัดอยู่ในรัฐบาลใดรัฐบาลหนึ่ง ไม่แทรกแซงกิจการภายในของแต่ละประเทศและไม่สนับสนุนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือสัญชาติใดสัญชาติหนึ่ง

องค์การรอปปีเฆาะฮ์ หรือ สันนิบาตมุสลิมโลกตั้งขึ้นเมื่อปีฮิจเราะฮ์ศักราช 1381 (ค.ศ. 1962, พ.ศ. 2505) โดยมติที่ประชุมระหว่างบรรดาอุลามะฮ์ (Ulema : ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศาสนาอิสลาม) ณ นครมักกะฮ์ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติยศอิหม่ามผู้ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและพระอิสริยยศแห่งชาอุดูอิเราะเบีย บทบาทในองค์กรระดับสากลมีมากมาย อาทิเช่น องค์การสหประชาชาติได้แต่งตั้งให้สันนิบาตมุสลิมโลกมีสถานะเป็นองค์กรระดับ A และให้มีสถานะเป็นที่ปรึกษาขององค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศต่างๆ ที่มีความสำคัญ อาทิเช่น ECOSOC หรือ Economic and Social Council UNESCO หรือ United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization และ UNICEF หรือ United Nations Children's Fund²

คณะกรรมการสันนิบาตมุสลิมโลกจะถูกคัดเลือกและแต่งตั้งจากบรรดาผู้ทรงคุณวุฒิจากประเทศต่างๆ ในจำนวนนี้มีตัวแทนจากประเทศไทย 2 คน คือ นาย วันนุหะมัดนอร์ มะทา และ ดร. อิสมาอีลตุตฟี จะปะกียา

¹ สันนิบาตโลกมุสลิมมีสาขาอยู่ในหลายๆ ประเทศ แต่สำนักงานใหญ่ถาวรนั้นตั้งอยู่ที่ ณ เมือง ดูบะฮ์ นครมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เป็นอาคารสำนักงาน 5 ชั้น มีเนื้อที่ 50,000 ตารางเมตร มีห้องที่เป็นสำนักงาน ห้องประชุม ห้องสมุด และส่วนที่เป็นมัสยิด ที่อยู่ของสันนิบาตโลกมุสลิม คือ Rabita al Alam al Islami ปณ.537 และ 538 นครมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

² Saad S.Khan, Reasserting International Islam (A Focus on the Organizations of the Islamic Conference and other Islamic Institutions), (Oxford: University Press, 2004) pp.293-295.

ความเป็นมาของสันนิบาตโลกมุสลิม

ความเป็นมาจากภาพรวมของโลกอิสลาม

คำว่า **โลกอิสลาม** เป็นคำที่มีความหมายที่กว้างขวางมาก เพราะอิสลามเป็นหนึ่งในสองศาสนาที่มีผู้นับถือมากกว่าพันล้านคน นั่นคือศาสนาคริสต์และอิสลาม โดยที่อิสลามมีผู้นับถือตามมาเป็นอันดับสอง หากไม่พิจารณาที่จำนวนผู้นับถือ แต่พิจารณาจากลักษณะความเป็นสากล คือมีผู้นับถือในประเทศต่าง ๆ หลากหลายเชื้อชาติหรือเรียกว่า “ศาสนาสากล” จะมีอยู่สามศาสนาด้วยกัน คือ พุทธ คริสต์ และอิสลาม

แต่หากพิจารณาความเป็นสากลมากที่สุดจากความหลากหลายของเชื้อชาติ สีผิว ผู้นับถือศาสนาอิสลามกลับมีลักษณะหลากหลายที่สุด เพราะในขณะที่ดินแดนตะวันออกมีผู้นับถือศาสนาคริสต์อยู่น้อย และไม่ปรากฏว่ามีประเทศพุทธในดินแดนตะวันตก แต่ศาสนาอิสลามกลับมีปรากฏให้เห็นอยู่แพร่หลาย โดยมีประเทศมุสลิมกระจายอยู่ทั่วไปทั้งตะวันตกและตะวันออก ดังจะเห็นได้ว่าประเทศมุสลิมกระจายอยู่ในทวีปเอเชีย แม้แต่ดินแดนที่ห่างไกลจากตะวันออกกลาง (เช่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน) และปรากฏมีประเทศมุสลิมอยู่ท่ามกลางชาติคริสเตียนในยุโรป อันได้แก่ บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา ในทวีปแอฟริกันนั้น อิสลามได้กลายเป็นศาสนาอันดับหนึ่ง ตามด้วยศาสนาคริสต์และลัทธิบูชาผีและบรรพบุรุษ แม้ว่าอินโดนีเซียจะเป็นประเทศที่มีจำนวนประชากรมุสลิมมากที่สุด แต่หากพิจารณาจากภูมิภาคแล้ว ถือว่าเอเชียได้มีจำนวนประชากรมุสลิมมากที่สุดในโลก

อิสลามได้กลายเป็นศาสนาของประชากรส่วนใหญ่ในประเทศต่าง ๆ มากถึง 57 ประเทศ โลกอิสลามประกอบด้วยชาวมุสลิม 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ที่กระจัดกระจายอยู่ทั่วโลกในปัจจุบัน ดังนี้

1. กลุ่มประเทศมุสลิมอาหรับ คือ ประเทศมุสลิมซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวอาหรับ ใช้ภาษาอาหรับเป็นภาษากลาง กลุ่มนี้มีทั้งหมด 18 ประเทศ คือ แอลจีเรีย บาห์เรน อียิปต์ อิรัก จอร์แดน คูเวต เลบานอน ลิเบีย โมร็อกโก โอมาน กาตาร์ ซาอุดีอาระเบีย โชมานเลีย ซูดาน ซีเรีย ตูนิเซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และเยเมน

2. กลุ่มประเทศมุสลิมที่ไม่ใช่อาหรับ คือ ประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม แต่ไม่ใช่ชาวอาหรับและไม่ได้ใช้ภาษาอาหรับเป็นภาษากลาง กลุ่มนี้มีทั้งหมด 38 ประเทศ แบ่งเป็น

- ภูมิภาคเอเชียและเอเชียกลางมี **15 ประเทศ** ได้แก่ อัฟกานิสถาน อาเซอร์ไบจาน บังกลาเทศ บรูไน อินโดนีเซีย อิหร่าน คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน มาเลเซีย มัลดีฟส์ ปากีสถาน ทาจิกิสถาน ตุรกี เติร์กเมนิสถาน อุซเบกิสถาน

- ภูมิภาคอัฟริกา มี 21 ประเทศ ได้แก่ มอริเตเนีย บุร์กินาฟาโซ แคมเอรูน อาฟริกากลาง ซาอุดีอาระเบีย โมร็อกโก โกตดิวัวร์ เจริญทวีป เจริญโอเชียเนีย แกมเบีย กินี กินีบิสเซา จิบูตี มาลี ไนเจอร์ ไนจีเรีย เซเนกัล เซียร์ราลีโอน แทนซาเนีย โตโก และซามัวตะวันตก

- ภูมิภาคยุโรป มี 2 ประเทศ ได้แก่ อัลบาเนีย และบอสเนีย-เฮอร์เซโกวีนา

3. กลุ่มมุสลิมชนกลุ่มน้อยในประเทศที่ไม่ใช่มุสลิม คือ มุสลิมที่กระจัดกระจายอยู่ในประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่ไม่ใช่มุสลิม ซึ่งมีอยู่ทุกมุมโลก เช่น ออสเตรเลีย ฟิลิปปินส์ จีน อินเดีย รัสเซีย มาซิโดเนีย ฝรั่งเศส อังกฤษ สหรัฐอเมริกา อาร์เจนตินา ไทย ฯลฯ มุสลิมชนกลุ่มน้อยเหล่านี้เป็นประชากรส่วนน้อยในประเทศต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 130 ประเทศทั่วโลก

ชาวอาหรับเป็นชนชาติแรกที่เข้ารับนับถือศาสนาอิสลามเมื่อ 1400 กว่าปีก่อน แต่คนอาหรับไม่ใช่ประชากรส่วนใหญ่ของโลกมุสลิม ประชากรชาวอาหรับมีอยู่ประมาณร้อยละ 20 ของมุสลิมทั้งหมด โดยที่ชาวอาหรับบางส่วนก็นับถือศาสนาคริสต์ ซึ่งส่วนใหญ่สืบต่อการนับถือศาสนาเก่าก่อนที่มุฮัมมัด (ศาสนทูต) จะเผยแพร่อิสลามในดินแดนอาระเบียเสียอีก

ในขณะเดียวกัน ในดินแดนของศาสนาฮินดูหรืออินเดีย ซึ่งมีประชากรมากเป็นอันดับสองของโลก รองจากจีน (พันล้านคน) อิสลามก็เข้าไปเป็นศาสนาอันดับสองของประเทศในปริมาณเกือบ 2 ร้อยล้านคน หรือในประเทศจีนก็ปรากฏมีมุสลิมอยู่อย่างน้อย 60 ล้านคน นอกจากนั้น ในโลกใหม่อย่างสหรัฐอเมริกา อิสลามก็เป็นศาสนาอันดับสองที่มีผู้นับถือมากกว่า 6 ล้านคน ความจริง อิสลามเป็นศาสนาอันดับสองของอีกหลาย ๆ ประเทศ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส หรือแม้แต่ในบางประเทศของลาตินอเมริกา

แม้ว่าประชากรมุสลิมจะมีอยู่เป็นจำนวนมากโดยกระจัดกระจายอยู่ทั่วโลกดังกล่าว แต่ก็ใช่ว่าประชาคมมุสลิมในแต่ละประเทศ หรือ ในแต่ละภูมิภาค จะมีความเหมือนกันในทุก ๆ ด้าน พวกเขามีความแตกต่างกันจากพื้นที่หนึ่งไปสู่อีกพื้นที่หนึ่ง มีวิถีชีวิตและสถานะภาพทางสังคม-เศรษฐกิจที่แตกต่าง มีวัฒนธรรมและเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ที่หลากหลาย แต่ละประเทศมุสลิมก็จะมีระบอบการเมืองการปกครองที่ไม่เหมือนกัน มุสลิมในบางประเทศเป็นชนกลุ่มน้อย มุสลิมในบางประเทศเป็นผู้ลี้ภัย แต่บางประเทศก็มีมุสลิมเป็นชนกลุ่มใหญ่ที่ต้องดูแลชนกลุ่มน้อยที่ไม่ใช่มุสลิม แม้กระนั้น ประเทศมุสลิมเหล่านี้ก็มีการรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นองค์กรมากมายทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติภายใต้กรอบแนวคิดเรื่อง “ความเป็นประชาชาติอิสลาม” (Islamic Ummah)

ตามความหมายที่สารานุกรมจากเว็บไซต์ Wikipedia ได้ให้ไว้ คำว่า “Multilateralism” หรือที่ตรงกับคำภาษาไทยว่า พหุภาคีนิยม ถือเป็นศัพท์ทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่หมายถึง การที่ประเทศต่าง ๆ จำนวนมากมีการทำงานร่วมกัน ซึ่งองค์การระหว่างประเทศส่วนใหญ่ ในปัจจุบันก็ล้วนมีลักษณะการรวมตัวแบบหลายฝ่ายเช่นนี้¹ อาทิเช่น องค์การสหประชาชาติ (United Nations) หรือ องค์การการค้าโลก (World Trade Organization) เป็นต้น

1. ดูนิยามและประวัติความเป็นมาของคำว่า “Multilateralism” ได้ในเว็บไซต์ <http://en.wikipedia.org/wiki/Multilateralism>

ในโลกอิสลามนั้น แนวคิด “พหุภาคีนิยม” ถือเป็นสิ่งที่มีอยู่คู่กับสังคมมุสลิมมาตั้งแต่ต้น เพราะอิสลามให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มเพื่อขยายความร่วมมือกันแบบหลายฝ่ายทั้งในทางทฤษฎีและการปฏิบัติ อิสลามพิจารณาความเป็น “ประชาชาติ” (Islamic Ummah) ว่าเป็นหน่วยการรวมตัวตั้งแต่ระดับปัจเจกชน กลุ่มชน หรือแม้แต่มุสลิมประเทศที่มีลักษณะความสัมพันธ์พิเศษของความเป็นปึกแผ่น แต่การรวมตัวเช่นนี้ ก็ไม่จำเป็นที่ชาวมุสลิมทั้งหมดจะต้องมารวมอยู่อาศัยภายในเขตแดนของรัฐอิสลามเพียงรัฐเดียว

ในช่วงกลางของศตวรรษที่ 9 ซึ่งเป็นยุคที่อาณาจักรอิสลามอยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์อับบาซียะฮ์ (Abbasid dynasty) ปรากฏว่ายุคนี้เป็นยุคที่มีรัฐอิสลามเพิ่มทวีขึ้นมากมาย จนทำให้ทฤษฎีสถาปัตย์อิสลามต้องยอมรับถึงความหลากหลายของแต่ละท้องถิ่นที่ พวกเขาจึงเริ่มคิดวางรูปแบบที่จะกำหนดกฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ที่จะสามารถทำงานร่วมกันแบบพหุภาคีในหมู่รัฐอิสลามต่าง ๆ ความจริงนับตั้งแต่ช่วงกลางศตวรรษที่ 9 เป็นต้นมา ระบบคอลีฟะฮ์ (Caliphate) แม้จะยังคงอยู่ แต่ก็ได้เปลี่ยนไปสู่รูปแบบการวางกฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ในหมู่รัฐอิสลามและประชาชนชาวมุสลิมทั่วโลก ซึ่งรวมถึงชาวมุสลิมที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การปกครองของคอลีฟะฮ์โดยตรงด้วย

ระบบคอลีฟะฮ์สิ้นสุดลงพร้อม ๆ กับการแตกสลายของอาณาจักรออตโตมานในปี ค.ศ.1924 และถึงแม้จะมีความพยายามที่จะสถาปนาสถาบันคอลีฟะฮ์ขึ้นมาใหม่ในการประชุมที่กรุงไคโร (Cairo Conference) ประเทศอียิปต์ในปี ค.ศ.1926 ก็ตาม แต่ความพยายามนี้ก็ไม่เป็นผล จนท้ายที่สุดอาณาจักรอิสลามจึงต้องถูกแบ่งออกเป็นรัฐ-ชาติต่าง ๆ ตามระบบระหว่างประเทศสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้โลกอิสลามเริ่มคิดรูปแบบการรวมตัวแบบพหุภาคีขึ้นใหม่ ซึ่งแตกต่างจากระบบคอลีฟะฮ์ในอดีต อย่างไรก็ตาม การที่บรรดารัฐอิสลามใหม่ ๆ ต้องอยู่อยู่กับกระบวนการการสร้างชาติ (State building) เหมือนรัฐชาติอื่น ๆ ทั่วไป จึงทำให้แผนการรวมตัวครั้งแรกเกิดขึ้นในระดับที่ไม่ใช่รัฐก่อน เช่น มีการประชุมอิสลามทั่วไป จัดขึ้นที่ อัล-กุดส์ (Al-Quds) นครเยรูซาเล็ม ในปี ค.ศ.1931 ซึ่งมีการประกาศกฎบัตรก่อตั้งสถาบันถาวรสำหรับการประชุมอิสลามขึ้น นอกจากนั้นยังมีการประชุมอิสลาม จัดขึ้นที่นครเจนีวา ในปี ค.ศ.1935 ซึ่งมีตัวแทนประชาคมอิสลามในยุโรปเข้าร่วมมากมาย แต่เนื่องด้วยการคัดค้านของยุโรปที่ไม่ต้องการให้มีความสัมพันธ์ในหมู่ประชาชน และประเทศอิสลามอย่างเป็นระบบ จึงทำให้

2 คอลีฟะฮ์ หมายถึง ผู้นำที่สืบทอดอำนาจในชุมชนมุสลิมต่อจากท่านศาสดามุฮัมมัด ในทัศนะของอิสลามฝ่ายซุนนีถือว่า ภายหลังจากที่ท่านศาสดาได้เสียชีวิตไปแล้ว การสืบทอดผู้นำควรมาจากมติเลือกตั้งจากที่ประชุมโดยมุสลิมทุกเผ่า ฝ่ายซุนนีถือว่าคอลีฟะฮ์ที่สืบอำนาจต่อกันมา 4 ท่านในยุคแรกของอิสลาม เป็นผู้นำที่เปี่ยมด้วยคุณธรรม (คอลีฟะฮ์ อัล-รอชิดีน) คือ ท่านอะบูบักร์ ท่านอุมัร ท่านอุสมาน และท่านอาลี ในขณะที่มุสลิมฝ่ายชีอะฮ์ มีความเห็นต่างไปว่า ผู้ที่มีความชอบธรรมในการสืบทอดอำนาจต่อจากท่านศาสดามุฮัมมัดควรเป็นญาติที่ใกล้ชิดกับท่านศาสดามากที่สุด คือ ท่านอาลี ซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องและเป็นลูกเขยของท่านศาสดา และทั้งสองฝ่ายต่างอ้างหลักฐานจากท่านศาสดาเรื่องความชอบธรรมในการสืบทอดอำนาจผู้นำ

การประชุมอิสลามที่เกิดขึ้นไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ในขณะเดียวกัน เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดขึ้น ความพยายามเหล่านี้จึงหยุดชะงักลงไปโดยปริยาย

แนวคิด “พหุภาคีอิสลามสากล” ถูกฟื้นฟูอีกครั้งเมื่อประเทศอียิปต์ ปากีสถาน และซาอุดีอาระเบีย ได้ร่วมกันก่อตั้งองค์กร “การประชุมอิสลามทั่วไป” (General Islamic Conference) ขึ้นในเดือนมีนาคม 1956 โดยมีภารกิจหลักในการส่งเสริมบทบาทของสมาชิกในการเผยแพร่โลกอิสลาม และได้จัดตั้งสำนักงานเลขาธิการขึ้นที่กรุงไคโร อย่างไรก็ตาม องค์กรการประชุมนี้ได้ยุบตัวลงในปี ค.ศ. 1958 ต่อมาภายหลังในปี ค.ศ. 1962 องค์กรสันนิบาตมุสลิมโลกจึงก่อตั้งขึ้น

ความเป็นมาจากการพัฒนาการทางการเมืองและนโยบายต่างประเทศของซาอุดีอาระเบีย

ในซาอุดีอาระเบีย อาจกล่าวได้ว่า อิสลามถูกใช้ไปในทางการส่งเสริมนโยบายต่างประเทศของรัฐ พฤติกรรมระหว่างประเทศของซาอุดีอาระเบียถึงแม้จะให้ความสำคัญต่อหลักคำสอนของอิสลาม แต่ก็สร้างพันธมิตรทางยุทธศาสตร์อย่างใกล้ชิดกับมหาอำนาจตะวันตก พร้อมทั้งส่งเสริมนโยบายสายกลางหรือนโยบายนิยมตะวันตกในโลกอาหรับและโลกอิสลาม โดยมีเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง 2 ประการ คือ เสถียรภาพ และความมั่นคงของระบอบการปกครองในประเทศเอง

ความจริง ความกังวลเกี่ยวกับเสถียรภาพและความมั่นคงของรัฐบาลถือเป็นตรรกะบ่งบอกถึงนโยบายต่างประเทศนับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งประเทศ ด้วยเหตุนี้ อิสลามจึงถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองเพื่อให้ได้มาซึ่งเป้าหมายทั้งสอง อาทิเช่น ในช่วงต้นของปี 1926 กษัตริย์ अबดุลอะซีซ อัล-สะอูด ได้จัดการประชุมสัมมนามุสลิมโลกขึ้นที่นครมักกะฮ์ โดยหนึ่งในเป้าหมายของการจัดประชุมก็เพื่อให้โลกมุสลิมในระดับนานาชาติยอมรับการควบคุมอำนาจในดินแดนซึ่งที่ครั้งหนึ่งเคยปกครองโดยราชวงศ์ฮาซิมิด์ (Hashimite) และเพื่อเป็นการตอบโต้การเคลื่อนไหวของกษัตริย์ฟารุคแห่งอียิปต์ที่ต้องการฟื้นฟูระบบคอลีฟะฮ์อีกครั้ง อันจะเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของฐานการเมืองของอิบนุ สะอูด เอง พระองค์เป็นกังวลและหวาดระแวงเจตนาของเหล่าผู้ปกครองจากราชวงศ์ฮาซิมิด์เสมอ ไม่ว่าจะเป็นราชวงศ์กษัตริย์ในทรานซจอร์แดน หรือในอิรัก เพราะครั้งหนึ่ง อิบนุ สะอูด เคยโค่นล้มการปกครองของราชวงศ์ฮาซิมิด์ในมักกะฮ์มาแล้ว พระองค์จึงกลัวจะเกิดการล้างแค้น

ด้วยเหตุนี้ จะเห็นได้ว่า ในด้านหนึ่ง ซาอุดีอาระเบีย เลือกที่จะสร้างพันธมิตรกับมหาอำนาจตะวันตกเพื่อขยับยั้งรัฐต่าง ๆ ของราชวงศ์ฮาซิมิด์ แต่ในอีกด้านหนึ่งซาอุดีอาระเบีย (ในช่วงหลังสงครามโลก) ก็ต่อต้านแผนการรวมประเทศอาหรับให้เป็นหนึ่งเดียว หรือที่เรียกว่า มหาซีเรีย (Greater Syria) ที่เสนอโดยกษัตริย์ अबดุลลอฮ์ แห่งทรานซจอร์แดน และแผนการรวมประเทศจันทร์เสี้ยวสมบูรณ์ (Fertile Crescent) ที่นำเสนอโดยนายกรัฐมนตรีนูรี อัล-สะอิดแห่งอิรัก (Nuri al-Said) ทั้งสองแผนการดังกล่าวนี้ ถือเป็นภัยคุกคามต่อเอกราชทางการเมืองของอิบนุ สะอูด ความจริง อิบนุ สะอูด เองคัดค้าน

⁵ James P. Piscatori, “Islamic Values and National Interest : The Foreign Policy of Saudi Arabia”, ใน Adeed jDawisha, ed., *Islam In Foreign Policy* (London/New York, 1983) p.35

แผนการจัดตั้งสหภาพอาหรับ หรือ การก่อตั้งสันนิบาตอาหรับในปี 1948 อย่างรุนแรงและเปิดเผย พระองค์กล่าวว่า “ความพยายามในการรวบรวมรัฐธรรมนูญและการศึกษาในประเทศอาหรับเข้าด้วยกัน ถือเป็นเรื่องน่าสรรเสริญ อย่างไรก็ตาม ราชอาณาจักรแห่งชาติอาระเบีย ซึ่งเป็นดินแดนที่มีสถาน ศักดิ์สิทธิ์อยู่ จึงมีสถานะพิเศษ และไม่สามารถยินยอมให้มีโครงการทางรัฐธรรมนูญหรือการศึกษาที่ไม่ สอดคล้องกับหลักคำสอน และธรรมเนียมปฏิบัติของอิสลามได้”⁶

ในยุคสมัยของกษัตริย์ไฟซอลเช่นกัน ที่อิสลามถูกใช้ไปในทางการให้ความชอบธรรมต่อการ ดำเนินนโยบายต่างประเทศ ซึ่งยุคนี้เป็นยุคที่อุดมการณ์ชาตินิยมของนักเซอร์และพรรคบาช ถือเป็นภัยคุกคามต่อความชอบธรรมของราชอาณาจักรอาระเบีย การที่อียิปต์เข้าแทรกแซงในสงครามกลางเมืองในเยเมน (1962-1965) นับเป็นภัยอันตรายที่แท้จริงต่อความมั่นคงของราชอาณาจักรอาระเบีย กษัตริย์ไฟซอลจึงตอบโต้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยเน้นย้ำถึงความโดดเด่นของนโยบายต่างประเทศที่เรียกว่า “Arab-Islamic Tradition” ซึ่งในด้านหนึ่งอ้างความเป็นศูนย์กลางอิสลามของราชอาณาจักรอาระเบีย แต่ในขณะเดียวกัน ก็ส่งเสริมแนวคิดการรวมอิสลามในระดับโลก (Pan-Islamism)

ในปี 1963 กษัตริย์ไฟซอลได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างแนวคิดการรวมอาหรับ (Pan-Arabism) ของประธานาธิบดีนัซเซอร์แห่งอียิปต์ กับแนวคิดการรวมอิสลามของ ราชอาณาจักรอาระเบียว่า “เราไม่จำเป็นต้องนำเข้าธรรมเนียมปฏิบัติของต่างชาติ เรามีประวัติศาสตร์และความ รุ่งเรืองในอดีต เราเป็นหัวหน้านำชาวอาหรับและโลก เพราะอะไรที่เราสามารถเป็นผู้นำของพวกเขา? (ถ้า ไม่ใช่) คำคำรัสของพระเจ้าและกฎหมายชารีอะฮ์จากศาสนทูตของพระองค์”

นอกจากนั้น อุลามาอียังให้เหตุผลเชิงศาสนาเพื่อประณามอุดมการณ์ชาตินิยมอาหรับ ดังจะเห็น ได้ว่า เชค อับดุลอะซีซ อิบดุล บาซ (Shakh Abd al Aziz Ibn Al Baz) ได้วิพากษ์อุดมการณ์ชาตินิยมอาหรับเอาไว้ว่า “...ชาตินิยมอาหรับเป็นอุดมการณ์ที่อันตรายต่ออิสลาม และผู้ที่ศรัทธาในอิสลาม, ...การ เรียกออกไปยังชาตินิยมอาหรับเป็นการแบ่งแยกระหว่างมุสลิม; มันแยกมุสลิมที่ไม่ใช่อาหรับออกจากที่ นื่องมุสลิมอาหรับ; มันแบ่งแยกอาหรับในหมู่เดียวกัน เพราะชาวอาหรับไม่ได้ถูกยอมรับทั้งหมด ทุกๆ ความคิดที่ก่อให้เกิดการแบ่งแยกในทุกระดับของมุสลิมจะถูกปฏิเสธ เพราะอิสลามเรียกหาความเป็น เอกภาพ ความสามัคคี และความร่วมมือ เพื่อช่วยเหลือคนยากจนและเสริมส่งคำรัสของพระเจ้า”⁷

มาตรการที่ใช้ตอบโต้ภัยคุกคามจากลัทธิชาตินิยมของนักเซอร์ และอุดมการณ์การรวมอาหรับ คือ การจัดการประชุมอิสลามนานาชาติขึ้นในปี 1962 ที่เมืองมักกะฮ์ (ในยุคของกษัตริย์ไฟซอล) ซึ่งมีตัวแทน เข้าร่วมมากถึง 43 ประเทศ โดยมีการประกาศว่า “พวกที่ปฏิเสธอิสลาม และบิดเบือนการเรียกร้องของ อิสลามภายใต้หน้ากากของลัทธิชาตินิยม ถือเป็นศัตรูตัวฉกาจที่สุดของชาวอาหรับอย่างแท้จริง ซึ่งความ

⁶ Ibid., p.37

⁷ Ayman Al-Yassini, *Islam and Foreign Policy in Saudi Arabia* (Montreal, 1983) pp.10-11

รุ่งเรืองของชาวอาหรับไม่สามารถแยกออกจากความรุ่งเรืองของอิสลาม”⁸ ผลสรุปจากการจัดประชุมครั้งนี้ทำให้มีการก่อตั้ง “สันนิบาตมุสลิมโลก” (World Muslim league) ขึ้นมาโดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ในมักกะฮ์ เป้าหมายหลักดั้งเดิมขององค์กรคือ การตอบโต้ อุดมการณ์แปลกปลอมทุกอุดมการณ์ และพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องกับอิสลาม และเป็นองค์กรที่ประสานความร่วมมือขององค์กรอิสลามต่าง ๆ ทั่วโลก นับตั้งแต่มีการก่อตั้ง

วัตถุประสงค์ของสันนิบาตโลกมุสลิม

วัตถุประสงค์หลักของสันนิบาตโลกมุสลิมมีดังนี้

- เพื่อเผยแพร่ความรู้ หลักการ คำสอนและวัฒนธรรมของศาสนาอิสลาม
- เพื่อลบล้างข้อกล่าวหาที่พยายามบิดเบือนหลักการคำสอนของศาสนาอิสลาม นอกจากนั้นยังคอยสอดส่องดูแลไม่ให้เกิดการเผยแพร่แนวคิดที่บิดเบือนต่อศาสนาอิสลาม
- เพื่อปกป้องศาสนาอิสลามและช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ในบริบทของศาสนา
- ให้ความช่วยเหลือทางด้านการศึกษา วัฒนธรรม ศาสนกิจทางสังคม สุขอนามัย และอื่นๆ

บทบาทและหน้าที่ของสันนิบาตโลกมุสลิม

บทบาทและหน้าที่หลักของสันนิบาตมุสลิม โลกที่ได้ระบุไว้ในข้อตกลงก่อตั้งองค์การสันนิบาตมุสลิม โลกมีดังนี้

- สันนิบาตมุสลิมโลกจักต้องทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายตามหลักปฏิบัติของอิสลาม หรือตามที่ได้มีกำหนดไว้ในกฎหมายชารีอะฮ์ หรือ กฎหมายอิสลาม
- เผยแพร่หลักคำสอนตามที่ได้ระบุไว้ในคัมภีร์อัล-กุรอาน รวมถึงจัดให้มีการแปลอัล-กุรอานเป็นภาษาต่างๆ
- ร่วมมือกันเพื่อเผยแพร่ศาสนาอิสลาม
- พึงใช้ประโยชน์ในช่วงเวลาจากการปฏิบัติศาสนกิจฮัจญ์ จัดให้มีการสัมมนาและการบรรยายในเรื่องของศาสนาในช่วงดังกล่าวเพื่อให้เกิดจิตสำนึกและความเข้าใจในศาสนาอิสลาม
- ให้การสนับสนุนกิจการที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม
- เผยแพร่บทความทางวิชาการด้านศาสนาอิสลาม
- กระตุ้นให้มีการตีพิมพ์ เผยแพร่บทความที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ศาสนาอิสลามและระวังมิให้สื่อมุสลิมมีเนื้อหาอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกันกับศาสนา

⁸ Ibid. p.13

- ศึกษาและวิเคราะห์สิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อมุสลิมกลุ่มน้อยในประเทศต่างๆ นอกจากนี้ยังคอยสอดส่องดูแล รับทราบความต้องการของมุสลิมชนกลุ่มน้อยเหล่านั้น เพื่อสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือเมื่อมีความจำเป็น
- ให้ความช่วยเหลือองค์กรและสถาบันทางศาสนาอิสลาม ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสันนิบาตมุสลิมโลก โดยการติดต่อประสานงาน ร่วมมือทำงานกับองค์กรเหล่านั้น
- ให้ความช่วยเหลือต่อมุสลิมผู้ประสบเคราะห์ภัยทั้งจากอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ และหายนะต่างๆ ในการบรรเทาสาธารณภัย
- เผยแพร่ศาสนาอิสลาม โดยผ่านกระบวนการให้การสนับสนุนทางด้านการศึกษา เช่น บริจาคทรัพย์สินเพื่อช่วยในการสร้างโรงเรียนและสถาบันทางศาสนา

โครงสร้างสันนิบาตมุสลิมโลก

โครงสร้างพื้นฐานของสันนิบาตมุสลิมโลกมี 3 หน่วยงานหลัก ดังนี้

1. คณะมนตรีสันนิบาตมุสลิมโลก หรือ General Islamic Conference
2. สภามன்றีก่อตั้งสันนิบาตมุสลิมโลก หรือ Constituent Council
3. สำนักงานเลขาธิการสันนิบาตมุสลิมโลก หรือ Secretariat-General

แต่ละหน่วยงานมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่แตกต่างกันในระดับต่างๆ ดังนี้

1. คณะมนตรีสันนิบาตมุสลิมโลก หรือ General Islamic Conference

คณะมนตรีสันนิบาตมุสลิมโลกเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจสูงสุดในสันนิบาตมุสลิมโลก คณะมนตรีสันนิบาตมุสลิมโลกประกอบไปด้วยบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิในระดับ นักปราชญ์ นักวิชาการ ปัญญาชน นักการศาสนาอิสลามจากทั่วโลก ทั้งที่อยู่ในระดับรัฐบาลและระดับประชาชน คณะมนตรีฯ มีหน้าที่ในการอนุมัติ ตัดสิน และประกาศใช้ข้อมติต่างๆ ที่เป็นข้อขัดแย้งในเรื่องของศาสนา นอกจากนั้น คณะมนตรีฯ จะต้องเป็นผู้เสนอชื่อและแต่งตั้งสมาชิกของสภามன்றีก่อตั้งหรือ Constituent Council ด้วย คณะมนตรีสันนิบาตมุสลิมโลกได้มีการจัดการประชุมใหญ่มาแล้วหลายครั้ง เช่น ในปี 1962 (พ.ศ. 2505) 1967 (พ.ศ. 2510) และ 1987 (พ.ศ. 2530) และล่าสุดได้จัดให้มีขึ้นในปี 2006

2. สภามன்றีก่อตั้ง หรือ Constituent Council

สภามன்றีก่อตั้งประกอบไปด้วยสมาชิก 61 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มาจากกลุ่มคนทั้งในระดับ นักปราชญ์ นักวิชาการ ปัญญาชน ทั้งจากประเทศที่มีชนกลุ่มใหญ่เป็นมุสลิมและประกาศที่มีมุสลิมเป็นชนกลุ่มน้อย หรือ อาจกล่าวได้ว่า สภามன்றีก่อตั้งสันนิบาตมุสลิมโลกจะถูกคัดเลือกและแต่งตั้งจากบรรดาผู้ทรงคุณวุฒิจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก โดยปัจจุบันมีคณะมนตรีรวมทั้งสิ้น 61 คน ในจำนวนนี้มีตัวแทนจากประเทศไทย 2 คน คือ นาย วันมูหะมัดนอร์ มะทา และ ดร. อิสมาอีลดูดีฟี จะปะกียา

หน้าที่ประการแรก คือ สภามன்றิดังกล่าวจะต้องลงคะแนนเพื่อเลือกเลขาธิการสภามன்றีก่อตั้ง และแก้ไขข้อมติต่างๆ อย่างไรก็ดี เมื่อใดก็ตามที่มีการแก้ไขความตกลงหรือข้อมติใดๆ จะต้องมีการลงคะแนนเสียงกัน และต้องได้คะแนนเสียงไม่ต่ำกว่า 3 ใน 4 จึงจะสามารถทำการแก้ไขได้ นอกจากนั้น สภามன்றีก่อตั้งยังเป็นผู้ที่อนุมัติแผนและวางทิศทางนโยบายของสันนิบาตมุสลิมโลก การทำงานเป็นสมาชิกของสภามன்றีก่อตั้งนั้นไม่มีค่าตอบแทนหรือค่าจ้างใดๆ แก่สมาชิก

3. สำนักงานเลขาธิการ หรือ The Secretariat General

สำนักงานเลขาธิการมีเลขาธิการสันนิบาตมุสลิมโลกเป็นหัวหน้าสำนักงาน มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วย นอกจากนั้น ยังได้มีการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขาธิการอีก 4 คน เพื่อดูแลด้านต่างๆ ที่มีความสำคัญ อาทิเช่น ด้านการเงินและการบริหารทั่วไป ด้านวัฒนธรรมและบริการข้อมูล ด้านมัสยิดสัมพันธ์ และด้านองค์การระหว่างประเทศและการศึกษา นอกจากนั้น ภายใต้สำนักงานเลขาธิการยังได้แต่งตั้งผู้อำนวยการที่ดูแลด้านการศึกษาและการบริหารทุนการศึกษาของสันนิบาตมุสลิมโลกด้วยเช่นกัน นอกจากนั้น ในแต่ละด้านยังมีการแบ่งเป็นแผนกต่างๆ อีก อาทิเช่น แผนกดูแลการประชุม วัฒนธรรมอิสลาม สาธารณะสัมพันธ์ แผนกดูแลมุสลิมชนกลุ่มน้อยในประเทศที่ไม่ใช่มุสลิม แผนกบริหารทั่วไป และแผนกเผยแพร่สิ่งพิมพ์ กฎหมายอิสลามและอื่นๆ

สันนิบาตมุสลิมโลกมีนักปราชญ์ นักวิชาการชาวชาอูดีอาระเบียเป็นประธาน คือ เช็กอับดุลอาซิซ บินบาซ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาหมายเลข 1 ของประเทศซาอุดีอาระเบีย และมีเลขาธิการคือ ดร. อับดุลเลาะซ บินอับดุล มุห์เซน อัลตุรกี (อดีตประธานที่ปรึกษากษัตริย์แห่งซาอุดีอาระเบีย) นอกจากนี้ ยังมี นาย มุฮัมมัด นาซีร อัลอุบัยดี เป็นรองเลขาธิการ นาย อาหมิน อาคัล อัล ฮัสตาส เป็นผู้ดูแลด้านการบริหารการเงิน และนาย อับดุลลอฮ์ อัล อาคิล เป็นผู้ดูแลด้านมัสยิดสัมพันธ์

การทำงานขององค์การสันนิบาตมุสลิมโลก ไม่ได้มีเพียง 3 หน่วยงานที่กล่าวไว้ข้างต้นเท่านั้น แต่ยังมีหน่วยงานรองภายใต้สันนิบาตมุสลิมโลกอีก 4 หน่วยงานดังนี้

1. สภามัสยิดโลก หรือ The World supreme Council of Mosques

สภามัสยิดโลกดังกล่าวตั้งขึ้นในปี 1975 (พ.ศ. 2518) มีจุดประสงค์เพื่อกระตุ้นให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพของมัสยิด ช่วยปกป้องมัสยิดที่อยู่ในประเทศที่ไม่ใช่ประเทศมุสลิม รักษาอนุรักษ์ บริจาคเงินสนับสนุน และ ปกป้องเสรีภาพในการเผยแพร่ศาสนาอิสลาม

2. สภานิติศาสตร์อิสลาม หรือ The Fiqh (Islamic Jurisprudence) Council

สภานิติศาสตร์อิสลามตั้งขึ้นในปี 1978 (พ.ศ. 2521) มีหน้าที่ตรวจสอบและทบทวนประเด็นใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักคำสอนของอิสลาม และให้ความเห็นในเรื่องนั้นๆ ให้ดำเนินไปบนพื้นฐานของกฎหมายอิสลาม ตลอดจนสร้างความแข็งแกร่งให้กับกฎหมายชารีอะฮ์ หรือกฎหมายอิสลาม รวมไปถึงเผยแพร่เอกสารทางศาสนาเรื่องนิติศาสตร์

กษัตริย์ฟะฮัดได้กล่าวคำปราศรัยในการเปิดประชุมสภานิติศาสตร์อิสลาม ณ นครมักกะฮ์เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2526 ดังนี้

“ขณะนี้เรากำลังมองถึงส่วนต่างๆ แห่งเรือนร่างของประชาชาติมุสลิมในปาเลสไตน์ ดินแดนอาหรับที่ถูกยึดครอง และประเทศอัฟกานิสถาน ซึ่งกำลังโอดครวญอยู่ภายใต้การย่ำยีแห่ง

ความอธรรม การกดขี่ข่มเหง และการรุกราน เช่นเดียวกับสถานที่อันบริสุทธิ์ของเราแห่งนครเยรูซาเล็ม โดยที่ผู้รุกรานและยึดครองได้ทำให้สถานที่อันบริสุทธิ์นั้นต้องแปดเปื้อน มีการหลั่งเลือดประชาชนผู้บริสุทธิ์และอำยิเกียรติของพวกเขา ยิ่งไปกว่านั้นยังทำให้ประชาชนจำนวนมากหลายล้านคนไม่มีที่อยู่อาศัย”

“แท้จริง สิ่งที่กำลังประสบแก่ประชาชาติมุสลิม นั้น ได้แก่ความอ่อนแอและไร้สมรรถภาพ ความจริงใช้ว่าสิ่งดังกล่าวนี้จะประสบแก่ประชาชาติมุสลิมหาได้ไม่ถ้าหากว่าประชาชาติมุสลิมยึดมั่นในกิตาบลุลลอฮ์ และซุนนะฮ์ของท่านนบีศอลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมอย่างแท้จริง แต่เนื่องจากการที่พวกเขาห่างไกลจากแนวทางของอิสลาม จึงนับเป็นสาเหตุสำคัญ และเป็นผลสะท้อนที่ทำให้ประชาชาติอิสลามปัจจุบันต้องประสบกับความยากลำบาก และเผชิญหน้ากับความท้าทายอันเลวร้ายจากฝ่ายศัตรู ที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการพรางประชาชาติอิสลามให้หันห่างจากหลักความเชื่อมั่นของพวกเขา เพราะศัตรูรู้ว่า มุสลิมจะไม่มีพลังนอกเสียจากจะยึดมั่นในหลักการเชื่อมั่นตามที่อิสลามบัญญัติไว้ และการที่พวกเขาไม่ยึดมั่นในหลักการดังกล่าว จึงนับเป็นบ่อเกิดแห่งภัยอันตรายซึ่งกำลังคุกคามดินแดนมุสลิมในปัจจุบันนี้ ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า การเริ่มงานอันถูกต้องเพื่อเสริมสร้างเอกภาพของเรานั้นขึ้นอยู่กับการจัดข้อขัดแย้งกันระหว่างมุสลิม และชักฟอกให้สะอาดด้วยวิญญาณที่มีความว่า

“และพวกเจ้าทั้งหลายจงยึดสายเชือกของอัลลอฮ์ (ศาสนา) โดยพร้อมเพรียงกันและจงอย่าแตกแยกกัน” (3/103)

และอีกคำรัสหนึ่งที่มีความว่า

“พวกเจ้าทั้งหลายจงอย่าแตกแยกกัน เพราะจะทำให้พวกเจ้าล้มเหลวและจะทำให้พลังของพวกเจ้าสลายไปด้วย” (8/46)

ในทำนองเดียวกัน การเริ่มต้นอันแท้จริงแห่งพลังของเรา จะต้องอาศัยกำลังของเราเองในการเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในด้านสังคม เศรษฐกิจ หรือปัญหาระหว่างประเทศ โดยอาศัยหลักการอิสลามเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

แท้จริง คำเรียกร้องในการจัดตั้งสถานีนิตศาสตร์อิสลามระดับโลกนั้น นับเป็นความจำเป็นอย่างมีเหตุผลในช่วงระยะต่าง ๆ แห่งการพัฒนาประชาชาติมุสลิม ซึ่งจะพบคำตอบทางด้านอิสลามที่ถูกต้องในทุกคำถามที่ถูกเสนอมา อันเป็นการท้าทายการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สุขของมนุษยชาติโดยทั่วไป และบรรดามุสลิมเป็นการเฉพาะ ซึ่งเป็นการรวบรวมพลังความอดสาหัสของบรรดานักนิตศาสตร์อิสลาม นักวิชาการและนักปราชญ์ของโลกอิสลาม เพื่อตอบคำถามที่กำลังท้าทายอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งได้ถูกเสนอมา อันจะทำให้ทราบถึงข้อเท็จจริงทางด้านบัญญัติอิสลามอันสะดวกง่ายดายของเรา เพราะว่าเราจะไม่วันบรรลุผล

สำเร็จใด ๆ นอกเสียจากจะต้องยึดมั่นในบัญญัติอิสลามนี้เท่านั้น และให้การเคารพต่อข้อตัดสินของบัญญัติอิสลามที่มีความว่า

“และผู้ใดที่จะดียิ่งไปกว่าอัลลอฮ์ในการตัดสิน สำหรับหมู่ชนผู้มีความศรัทธาอย่างแน่นแฟ้น” (5/50)

อนึ่ง นายหะบีบ อัชชะฎี เลขาธิการขององค์การโลกอิสลามได้กล่าวยืนยันเนื่องในโอกาสเปิดประชุมสถานีสานิตศาสตร์อิสลามว่า

“การที่กษัตริย์ฟะฮัด อิบนิ อับดุลอะซีซ ได้เสด็จมาเป็นองค์ประธานในการเปิดประชุมครั้งนี้ นับเป็นหลักฐานที่แสดงถึงความสนพระทัยของพระองค์ที่มีต่อที่ประชุมทางค่านิตศาสตร์อิสลาม ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการสนับสนุนอย่างดียิ่งของพระองค์ต่อกิจกรรมทุกอย่างของสถานีสานิตศาสตร์อิสลาม และการให้ความสนพระทัยอย่างใกล้ชิดของกษัตริย์ฟะฮัดในการอุปถัมภ์องค์การและหน่วยงานต่าง ๆ ของที่ประชุมอิสลาม เพื่อยกระดับการดำเนินงานของอิสลามในทุกด้าน”⁹

ฯพณฯ กล่าวต่อไปว่า “ไม่เป็นที่สงสัยเลยว่า สถานีสานิตศาสตร์อิสลามได้ทำหน้าที่อันสูงส่งโดยจะตอบรับความต้องการของประชาชาติอิสลามในจุดเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์จากการดำรงชีวิตของเขาเหล่านั้นซึ่งเป็นองค์การที่ถูกรอคอยมาเป็นเวลานาน มาเป็นองค์การที่มีการทุ่มเทความอุตสาหะไปในการวินิจฉัยปัญหาของบรรดานักนิตศาสตร์อิสลาม นักวิชาการและนักปราชญ์ เพื่อเสนอข้อตัดสินที่ถูกต้องให้แก่ประชาชาติอิสลาม มาประยุกต์มาจากธรรมเนียมของอิสลามที่เป็นอมตะคือ กิตาบูลลอฮ์ อันมิเกียรติและซุนนะฮ์ของท่านร่อซูล คืออัลลลอฮ์ อะลัยฮิอะซาลาม อันบรียูต”¹⁰

จากคำกล่าวทั้งหมดข้างต้นอาจสรุปใจความสำคัญได้ดังนี้

1. การกลับไปยึดมั่นในหลักการเชื่อมั่นของอิสลามคือ หนทางที่ถูกต้องที่จะเสริมสร้างเอกภาพและการพัฒนาประชาชาติมุสลิม
2. ความหมายของประชาชาติมุสลิม มีสาเหตุเนื่องมาจากการห่างไกลจากคำสอนของกิตาบูลลอฮ์ และซุนนะฮ์ของท่านร่อซูล คืออัลลลอฮ์อะลัยฮิอะซาลาม
3. การเรียกร้องให้จัดตั้งสถานีสานิตศาสตร์อิสลามแห่งโลก ก็เพื่อให้หลักการของอิสลามมีผลในการแก้ไขปัญหในปัจจุบัน

3. องค์การบรรเทาทุกข์นานาชาติอิสลาม หรือ The International Islamic Relief Organization

⁹ คำปราศรัยของกษัตริย์ฟะฮัดแห่งซาอุดีอาระเบีย, วารสารสายสัมพันธ์, ปีที่ 17 อันดับที่ 172 รอมฎอน ฮ.ศ. 1403, หน้า 2-52

¹⁰ เรื่องเดียวกัน

องค์กรบรรเทาทุกข์นานาชาติอิสลามตั้งขึ้นในปี 1979 (พ.ศ. 2522) ทำหน้าที่ในการบรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบภัยจากภัยธรรมชาติ องค์กรดังกล่าวได้ให้การสนับสนุนโดยการสร้างโรงพยาบาล โรงเรียน และศูนย์เลี้ยงเด็กกำพร้าไว้เป็นจำนวนมาก

4. คณะกรรมการด้านการศึกษาลักษณะทางวิทยาศาสตร์ในอัล-กุรอานและแบบปฏิบัติของท่านศาสดามุฮัมมัด หรือ The Commission on Scientific Signs in the Quran and Sunnah

คณะกรรมการด้านการศึกษาลักษณะทางวิทยาศาสตร์ในอัล-กุรอานและแบบปฏิบัติของท่านศาสดามุฮัมมัดตั้งขึ้นในปี 1984 (พ.ศ. 2527) เป็นหน่วยงานที่ทำการค้นคว้า ศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ วิทยาการต่างๆ ที่ได้มีการระบุไว้ในคัมภีร์อัล-กุรอาน และ ในชะดีษ (พระวจนะของท่านศาสดามุฮัมมัด)

อะไรคือความหมายของ “สัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์” (scientific signs)

“สัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์” ถือเป็นสัญลักษณ์ประเภทหนึ่ง que แสดงให้เห็นถึงความสัจจริงของอัล-กุรอานและแบบฉบับของศาสนทูตมุฮัมมัด (Sunnah) ซึ่งประกอบไปด้วย

1. สัญลักษณ์ทางวาทศิลป์และภาษา
2. สัญลักษณ์ทางประวัติศาสตร์
3. สัญลักษณ์ทางกฎหมาย
4. สัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์

สัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์ที่มีอยู่ในอัล-กุรอานและซุนนะห์ เป็นการอธิบายความหมายที่แฝงอยู่จากมุมมองทางด้านวิทยาศาสตร์ เพราะทั้งอัล-กุรอานและซุนนะห์ต่างฉายภาพให้เห็นถึงความจริงด้านวิทยาศาสตร์ซึ่งระบุอยู่ในอัล-กุรอานและซุนนะห์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ยังไม่มีใครมองเห็นและเข้าใจในยุคของศาสนทูตมุฮัมมัด ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่ชัดเจนว่า ศาสนทูตมุฮัมมัดเป็นผู้นำเอาความสัจจริงจากพระเจ้ามาให้มนุษยชาติ

ประวัติโดยย่อ

- ในปี ฮ.ศ. 1404 : คณะกรรมการการศึกษาสัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์ของอัล-กุรอานและซุนนะห์ถูกก่อตั้งขึ้นตามมติที่ออกโดย “สภามัสยิดโลก” ในสมัยการประชุมครั้งที่ 9
- ในปี ฮ.ศ. 1406 : สภามัสยิดโลกให้การรับรองการก่อตั้ง “คณะกรรมการการศึกษาสัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์ของอัล-กุรอานและซุนนะห์” โดยมีเลขาธิการคนแรกซึ่งเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงโด่งดังคือ Sheikh Abd al-Mojed az- Zindani สำนักงานใหญ่ของคณะกรรมการฯ ตั้งอยู่ที่สันนิบาตมุสลิมโลกใน

นครมักกะฮ์ ต่อมาก็ขยายสาขามากมายทั้งในซาอุดีอาระเบียและภายนอก ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

- ในปี ฮ.ศ. 1423 สภาก่อตั้งสันนิบาตมุสลิมโลกได้ออกมติ (ในสมัยการประชุมครั้งที่ 37) ให้พัฒนาคณะกรรมการโดยใช้ชื่อใหม่ว่า “คณะกรรมการโลกว่าด้วยสัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์ของอัล-กุรอานและซุนนะห์” ซึ่งเป็นหนึ่งในคณะกรรมการอิสระขององค์การสันนิบาตมุสลิมโลก คณะกรรมการดังกล่าวนี้ประกอบไปด้วย สมาชิกใหญ่ คณะกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการบริหาร และเลขาธิการ

- ดร.อับดุลลอฮ์ อัล-มุตและห์ ได้เป็นเลขาธิการ นับตั้งแต่ปี ฮ.ศ. 1423

วัตถุประสงค์

- เพื่อกำหนดกฎระเบียบ ซึ่งจะเป็นตัวก่อให้เกิดการพิจารณาถึงความเห็นอย่างเป็นระบบในการพิสูจน์ให้เห็นถึงสัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์ที่มีอยู่ในอัล-กุรอานและซุนนะห์
- เพื่อเผยแพร่ความหมายที่เข้าใจยากของโองการอัล-กุรอานและฮาดิษที่มีความหมายแฝงในเรื่องวิทยาศาสตร์ตามหลักการอธิบายอัล-กุรอาน ความหมายทางภาษา และวัตถุประสงค์ของชารีอะห์ (Shari'ah : กฎหมายอิสลาม)
- เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์และความศรัทธา และเพื่อรวบรวมงานวิจัยที่ผ่านการตรวจสอบไว้ในหลักสูตรในสถาบันการศึกษาทั้งหมด และในทุก ๆ ระดับชั้นเรียน
- เพื่อมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัยที่มีคุณสมบัติในการศึกษาประเด็นปัญหาต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์
- เพื่อที่จะใช้ประโยชน์จากสัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์ในอัล-กุรอานและซุนนะห์ เป็นเครื่องมือเผยแพร่ศาสนาของพระเจ้า
- เพื่อจัดตั้งและประสานความพยายามทั่วโลกในด้านสัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์และเพื่อร่วมมือกับมูลนิธิและศูนย์ต่าง ๆ ในการทำงานในด้านนี้

คณะกรรมการศึกษาเรื่องสัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์ของอัล-กุรอานและซุนนะห์ใช้วิถีทางกฎหมายในการพิจารณากฎหมายอิสลาม ดังนี้

1. จัดทำมาตรฐานสำหรับการประเมินงานวิจัยที่เกี่ยวกับสัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์ที่มีระบุอยู่ในอัล-กุรอานและซุนนะห์
2. ตรวจสอบงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์ที่มีระบุอยู่ในอัล-กุรอานและซุนนะห์ และทำหน้าที่พิสูจน์ยืนยันว่าอะไรที่แท้จริงและน่าเชื่อถือในแง่ของทั้งกฎหมายอิสลามและวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับจักรวาล (cosmic sciences)

3. ศึกษาโครงการของพระมหาคัมภีร์อัล-กุรอานและแบบฉบับของศาสนทูตมุฮัมมัดที่มีความเลิศล้ำทางวิทยาศาสตร์

4. ส่งเสริมการวิจัย ทั้งที่เป็นการวิจัยของปัจเจกบุคคลและคณะที่เกี่ยวกับสัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์ในอัล-กุรอานและซุนนะห์

5. ประสานงานในความพยายามของนักวิจัยที่จะทำงานด้านนี้

6. แสวงหา พิจารณา และประเมินงานของนักวิทยาศาสตร์ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับด้านนี้

7. การสร้างเครือข่ายอย่างลึกซึ้งระหว่างผู้เชี่ยวชาญมุสลิมและผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์อิสลามและวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับจักรวาล

8. สื่อสารและประสานงานกับองค์กรต่าง ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์อิสลามและวิทยาศาสตร์จักรวาล รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องระหว่างกัน

9. จัดพิมพ์หนังสือและวารสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์แล้วแจกจ่ายสื่อสิ่งพิมพ์เหล่านี้ไปให้แก่บุคคลหรือองค์กรใดก็ตามที่สนใจในด้านนี้ทั่วโลก

10. จัดเวทีการประชุมและสัมมนาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ทางวิทยาศาสตร์ในอัล-กุรอานและซุนนะห์ และตีพิมพ์ผลงานวิจัย รวมถึงการเข้าร่วมในเวทีการประชุมและสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

11. ตีพิมพ์งานวิจัยที่ได้รับการตรวจสอบเรียบร้อยแล้วในลักษณะที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของ addressee รวมถึงแปลงานวิจัยเหล่านี้เป็นภาษาต่าง ๆ

12. จัดหางานวิจัยที่น่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์ให้แก่พวกที่ทำงานสื่อสารมวลชนทั่วโลก และผู้ที่สนใจทั้งที่เป็นปัจเจกบุคคลและองค์กร

13. ร่วมมือกับองค์กรหรือสถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านวิทยาศาสตร์ รวมถึงจัดการประชุมสำหรับกลุ่มคนที่ทำงานในด้านนี้โดยเฉพาะ

14. แสวงหาการยอมรับของพวกที่รับผิดชอบ หรือมีตำแหน่งหน้าที่ในองค์กรทางการศึกษาทั้งที่เป็นเอกชนและของรัฐ ที่สนใจเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม ทั้งนี้เพื่อที่จะรวบรวมงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์เข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นงานที่ได้รับการยอมรับจากคณะกรรมการให้เข้าไปเป็นหลักสูตรของสถาบันการศึกษาเหล่านี้

15. กระตุ้นส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้โอกาสนักศึกษาที่จบปริญญาตรีได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับด้านนี้ รวมถึงการให้ทุนการศึกษาในด้านนี้ด้วย

หน่วยงานรองทั้งสี่หน่วยงานดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ต่างก็มีการเผยแพร่บทความ วารสารทางวิชาการมากมาย อาทิเช่น *Mosque Message* ของ คณะมนตรีตัวแทนมุสลิคโลก *Journal of Islamic Fiqh Council* ของ สภานิติศาสตร์อิสลาม *The Relief Aid* ของ องค์กรบรรเทาทุกข์นานาชาติอิสลาม และ *The*

Journal of the Scientific Signs in the Holy Quran ของ คณะกรรมการด้านการศึกษาคำสอนจากอัล-กุ
รอ่านและแบบปฏิบัติของท่านศาสดามุฮัมมัด

กิจกรรมของสันนิบาตมุสลิมโลก

สันนิบาตมุสลิมโลกได้มีการจัดทำกิจกรรมจำนวนมากที่มีความสำคัญและประสบความสำเร็จมากอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น การจัดให้มีการอัดเทปสำหรับสอนภาษาอาหรับ การจัดให้มีการสอนภาษาอาหรับสำหรับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา การจัดอบรมอาจารย์สอนภาษาอาหรับ การจัดให้มีสถาบันเพื่ออบรมผู้นำทางศาสนา การจัดอบรมดังกล่าวโดยปกติจะจัด ณ นครมักกะฮ์ในช่วงการประกอบพิธีฮัจญ์ การจัดงานการกุศลเพื่อหาทุนให้กับมัสยิดต่างๆ การตั้งกลุ่มคณะกรรมการมัสยิดในประเทศต่างๆ การจัดตั้งศูนย์มัลติมีเดียและห้องสมุดสาธารณะที่สำนักงานใหญ่ของรอบีเญาฮหรือสันนิบาตมุสลิมโลก

กิจกรรมทางด้านศาสนา

รอบีเญาฮ หรือองค์การสันนิบาตมุสลิมโลกได้มีการจัดแปลอัล-กุรอานให้เป็นภาษาต่างๆ เช่น จีน อินโดนีเซีย ไทย เบงกอล ตุรกี เปอร์เซีย ฟิลิปปินส์ เฮาซา ญี่ปุ่น ทมิฬ เดอร์กิสถาน และภาษาอื่นๆ อีกมากมาย นอกจากนี้ยังได้ทำการตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่เอกสารทางวิชาการต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจและต่อต้านผู้ที่กล่าวหาศาสนาอิสลามในทางที่ไม่ดี ทำการแจกจ่ายคัมภีร์อัล-กุรอานเป็นจำนวนมากโดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายใดๆ และหน้าที่หลักอย่างหนึ่งทางด้านศาสนาที่ทำเป็นประจำคือ การส่งครูสอนศาสนาและผู้เผยแพร่ศาสนาไปทั่วโลก โดยเฉพาะทวีปแอฟริกาและลาตินอเมริกา รวมทั้งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ฯลฯ

หนึ่งในผู้ที่มีบทบาทสูงในการริเริ่มเผยแพร่กิจกรรมด้านศาสนาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ เชค มุฮัมมัด อัล-ฮะรอแกน เลขาธิการองค์การรอบีเญาฮ ซึ่งเสียชีวิตลงเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2526 ณ โรงพยาบาลนครญิดดะห์

ก่อนหน้าที่จะเสียชีวิต 2 ปี เชค มุฮัมมัด อัล-ฮะรอแกน เคยได้รับคำแนะนำจากคณะแพทย์ให้ท่านพักผ่อนให้มาก ๆ และอย่าทำงานหนัก เนื่องจากสุขภาพของท่านไม่ค่อยแข็งแรง เพราะมีอายุมากกว่า 70 ปีแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ท่านก็ยังมุ่งมั่นทำงานเป็นประจำที่องค์การรอบีเญาฮ นครมักกะฮ์ โดยไม่ยอมขาด ทั้งนี้ก็เพราะภาระหน้าที่อันมากมายของท่านเกี่ยวกับกิจการศาสนาอิสลามทั่วโลก มีหน้าที่ที่ท่านยังต้องเดินทางไปต่างประเทศบ่อยครั้งเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของท่านอีกด้วย

เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 1982 ท่านได้เดินทางไปเปิดที่ทำการสำนักงานใหญ่สภามัสยิดโลกประจำภูมิภาคเอเชีย และแปซิฟิก ซึ่งตั้งอยู่ ณ นครจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ในครั้งนั้นท่านได้เดินทางไปเยี่ยมประเทศต่าง ๆ หลายประเทศ และขณะที่ไปเปิดศูนย์กลางอิสลาม ณ นครโตเกียวประเทศญี่ปุ่น ท่านได้ล้มป่วยมีอาการหนักจนกระทั่งต้องเข้าห้องฉุกเฉิน ณ โรงพยาบาลในกรุงโตเกียว

จากนั้นเป็นต้นมาท่านต้องอยู่ในความดูแลของแพทย์พิเศษอย่างใกล้ชิด แม้กระนั้นก็ตาม ท่านก็ไม่ยอมที่จะทิ้งงานของท่าน โดยที่ท่านยังคงไปทำงาน ณ สำนักงานที่นครญิดดะห์ ก่อนที่ท่านจะเสียชีวิต

เพียงอาทิตย์เดียว อาการป่วยด้วยโรคหัวใจของท่านก็ยิ่งกำเริบหนักขึ้นไปอีก จนต้องย้ายที่พักรักษาตัวมาอยู่ที่โรงพยาบาลในนครญิดดะฮุ และสิ้นชีวิตที่นั่น

ตระกูลของท่านเชคมุฮัมหมัด อาลี อัลฮะรอกาน มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่นั่นจุด บริเวณภาคกลางของประเทศซาอุดีอาระเบีย แต่เนื่องจากบิดาของท่านย้ายไปอยู่ที่นครมาคีนะฮุ ท่านจึงถือกำเนิดขึ้นที่มานะฮุ นั่นเอง

ตำแหน่งหน้าที่ที่ท่านเคยดำรงมีดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลใหญ่ ณ นครญิดดะฮุ
2. เป็นประธานสภาหัวหน้าอุลามาฮุ อาวุโสของซาอุดีอาระเบีย
3. เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมคนแรกของซาอุดีอาระเบีย
4. เป็นกรรมการถาวรในคณะผู้ตัดสินรางวัลประจำปีของสาขาวิชาการต่าง ๆ ของมูลนิธิ อัลมัรฮุม กษัตริย์ ไฟซอล อิบนิ อับดุลอะซีซแห่งซาอุดีอาระเบีย
5. เป็นเลขาธิการใหญ่สภามัสยิดโลกขององค์การฮัรรอบีญะฮุ
6. เป็นกรรมการสถานศึกษาสตรีอิสลาม ณ นครมักกะฮุ
7. เป็นเลขาธิการใหญ่องค์การฮัรรอบีญะฮุ

สำหรับตำแหน่งเลขาธิการใหญ่และสภามัสยิดโลกขององค์การฮัรรอบีญะฮุนั้น ท่านได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการคนที่สาม นับตั้งแต่ได้มีการสถาปนาองค์การฮัรรอบีญะฮุขึ้นมา ในปี ค.ศ. 1962 ทั้งนี้จากการประชุมสภากรรมการองค์การฮัรรอบีญะฮุ ซึ่งมีผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ร่วมทั้งสิ้น 52 ท่านด้วยกันในขณะนั้น และได้มีการประชุมกันที่นครมักกะฮุในปี 1936

ในช่วงเวลาที่ท่านดำรงตำแหน่งเลขาธิการอยู่นั้น กิจกรรมขององค์การฮัรรอบีญะฮุได้เจริญรุดหน้าและได้รับความสำเร็จทุกด้านทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเผยแพร่ศาสนาอิสลามและกิจการของสภามัสยิดโลก

ในการเผยแพร่ นั้น แต่เดิมมีผู้เผยแพร่ที่สังกัดกับองค์การฮัรรอบีญะฮุนี้เพียง 93 คน แต่ปัจจุบันมีจำนวนนับหลายพันคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศอินโดนีเซียเพียงประเทศเดียวมีผู้ผ่านการอบรมอิหม่ามและผู้เผยแพร่ศาสนาอิสลามถึง 950 คน เมื่อปี 2524 และหลังจากนั้นไม่นานบุคคลดังกล่าวก็ได้รับการแต่งตั้งจากฮัรรอบีญะฮุให้เป็นเจ้าหน้าที่ผู้เผยแพร่ศาสนาอิสลามประจำอินโดนีเซียทั้งหมด¹¹

นอกจากนั้น องค์การฮัรรอบีญะฮุยังให้ความร่วมมือและสนับสนุนในกิจการของกลุ่มประเทศอาเซียนเป็นอย่างดีอีกด้วย

ผลงานชิ้นสุดท้ายของท่านเชคมุฮัมหมัด อาลี อัลฮะรอกาน ที่ได้กระทำไว้ก่อนที่ท่านจะเสียชีวิต คือการจัดอบรมอิหม่ามและผู้เผยแพร่ศาสนาอิสลามขึ้นในประเทศไทยระหว่างวันที่ 1-31 พฤษภาคม

¹¹ วารสารสายสัมพันธ์, ปีที่ 17 ฉบับที่ 172, โรมานูม ค.ศ. 1403, หน้า 5

2526 ณ มัสยิดคารูอิชซาน บางอ้อ กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าอบรมจากจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ ไทยจำนวนทั้งสิ้น 108 คน¹² ท่านให้ความสนใจเป็นพิเศษในการจัดอบรมในครั้งนี้นั้นจนถึงกับตั้งใจที่จะเดินทางมาประเทศไทยเพื่อทำพิธีเปิดการอบรมในครั้งนี้ แต่เนื่องจากสุขภาพไม่อำนวยจึงได้มอบหมายให้ผู้ช่วยเลขาธิการสมาคมมุสลิมโลก คือ ฯพณฯ ท่านเชก อาลี มุฮัมหมัด มุคตาร์ เป็นผู้แทนของท่านเดินทางมาเป็นประธานในพิธีเปิดการอบรมในครั้งนี้

เชก अबดุลอะซีซ บินบาซ ประธานองค์การอุลามาอ์ฮันอาวโสและประธานสภาบริหารองค์การสันนิบาตมุสลิมโลกได้ให้สัมภาษณ์กับนิตยสาร “อัล-มุสลิมูน” เกี่ยวกับความสำคัญของการเผยแพร่อิสลามผ่านการศึกษาซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญขององค์การสันนิบาตมุสลิมโลก ดังนี้¹³

หน้าที่ของมหาวิทยาลัยตามที่ปรากฏในระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยก็คือ ให้ความรู้ทางอิสลามแก่ลูกหลานของมุสลิมอย่างพอเพียง จะทำให้เขาเหล่านั้นสามารถนำความรู้ทางด้านศาสนาไปเผยแพร่แก่บรรดามุสลิมิน สามารถเรียกร้องเชิญชวนสู่หนทางของอัลลอฮ์ ตะอาลา สามารถชี้แนะลูกหลานของมุสลิมินสู่หนทางของอัลลอฮ์ และทำให้นักศึกษาเหล่านั้นสามารถพิพากษาและตัดสินข้อพิพาทระหว่างคนทั้งหลายตามหลักของบทบัญญัติ นอกจากนี้ ยังทำให้เขาเหล่านั้นสามารถทำการสอนและให้วิชาความรู้ ตามโรงเรียนและมหาวิทยาลัยอีกด้วยมหาวิทยาลัยอิสลามรับนักศึกษาจากทั่วโลก แต่ทว่า ส่วนใหญ่นั้นมาจากนอกราชอาณาจักร อัตราส่วนตามธรรมดานั้นจะเป็น 80 % จากนักศึกษาที่มีเชื้อชาติชาวจีนขณะนี้ได้เพิ่มขึ้นเป็น 85% นอกนั้นเป็นชาวซาอุดี เพื่อเขาเหล่านั้นจะเป็นที่เลี้ยง ฟื้นฟูของพวกเรา ช่วยเหลือในการสอนภาษาอาหรับ (ชาวซาอุดี) มหาวิทยาลัยให้เงินตอบแทนอย่างดียิ่งแก่นักศึกษาทุกคน อีกทั้งยังออกค่าเดินทางไปกลับของนักศึกษาทุกปี และจัดที่พักและอาหารให้โดยหักจากเงินเดือนเพียงเล็กน้อยพอเป็นธรรมเนียมเท่านั้น

นักศึกษาเหล่านั้น ทางมหาวิทยาลัยรับไว้ เพื่อให้ศึกษาวิชาความรู้ แล้วจะได้ชี้แนะเพื่อนร่วมชาติของพวกเขา และลูกหลานในโลกมุสลิม ดังนั้น หากพวกเขาพำนักอยู่ในซาอุดีอาระเบีย ก็จะไม่เกิดประโยชน์ตามที่คาดหวังไว้ ด้วยเหตุนี้ผู้ปกครองของผู้ที่เรียนสำเร็จแล้วมีความเห็นว่า ควรให้เขากลับไปยังประเทศของตนแล้วทำการสอนเพื่อนร่วมชาติ ให้ความรู้ประเทืองปัญญาแก่คนเหล่านั้นในเรื่องของศาสนา เนื่องจากจุดมุ่งหมายดังกล่าวนี้ จึงทำให้นักศึกษาได้รับทุนมาเล่าเรียน และจึงได้มีการเปิดมหาวิทยาลัยขึ้น และจะไม่มีการเห็นชอบให้คนใดค้างอยู่ในซาอุดีอาระเบีย ส่วนการยกเว้นในกรณีมีน้อยมาก

คุณลักษณะที่สำคัญยิ่งของผู้เผยแพร่

คุณลักษณะที่สำคัญยิ่งของผู้เผยแพร่ตามทัศนะของเราก็คือ ความรู้ในเรื่องบทบัญญัติศาสนา อีกประการหนึ่งก็คือ มีความประพฤติดี ซึ่งก็หมายความว่า ร่องรอยของวิชาความรู้จะปรากฏอยู่ในการ

¹² เรื่องเดียวกัน

¹³ บทสัมภาษณ์จาก วารสารสายสัมพันธ์, ปีที่ 16 ฉบับที่ 158, รอญับ ฮ.ศ. 1402 , หน้า 14-24

ปฏิบัติงานและจริยธรรมของเขา ประการที่สามก็คือ กิจกรรมด้านอิสลามและความสนใจของเขาต่อการเผยแพร่ และให้ความสนใจแก่การเผยแพร่เท่าที่ควรหรือไม่ ขณะอยู่ในห้องที่ปฏิบัติงานของเขา หรือตระเวนไปตามประเทศต่าง ๆ นี่คือนิสัยที่สำคัญยิ่ง ตามทัศนะของเราในด้านนี้

หน้าที่ของนักเผยแพร่

หน้าที่ของนักเผยแพร่ คือ การเผยแพร่คำเชิญชวนของอัลลอฮ์ สู้ปวงบ่าวของพระองค์ ซึ่งก็เป็นคำเชิญชวนของอัลลอฮ์และขุนนะฮ์อันสะอาดบริสุทธิ์ ดังนั้น พวกเราจึงต้องพิจารณาอัลกุรอาน นำเอาอัลกุรอาน นำเอาอัลกุรอานมาใช้ปฏิบัติให้ลุล่วงไปตามบทบัญญัติของอัลกุรอาน แล้วนำเอาความเข้าใจที่ได้จากพระดำรัสของอัลลอฮ์ไปเสนอแก่คนทั้งหลายและจำเป็นแก่เขาเหล่านั้น จะต้องสนใจกับอ็หฺซุนนะฮ์ แล้วนำเอาความเข้าใจจากขุนนะฮ์ที่ถูกต้องไปเผยแพร่แก่คนทั้งหลาย พวกเขาจะต้องอธิบายชีวประวัติและจริยธรรมของท่านนบี ศ็อล ฯ และสิ่งที่เกิดขึ้นแก่ท่านนบีและสาวกขณะที่อยู่ที่ยั้กกะฮ์ และที่มะดีนะฮ์ เพื่อที่นักเผยแพร่จะได้ประจักษ์และมีความเข้าใจดีในการดำเนินชีวิตของท่านนบี และชนรุ่นแรก ๆ ที่ดีของประชาชาติ และในพระคัมภีร์ของอัลลอฮ์นั้น มีประวัติเรื่องราวของบรรดานบี ในการเผยแพร่ของท่านเหล่านั้นแก่ประชาชาติ อันจะให้ทรัพยากรอันใหญ่หลวงแก่วิชาการเผยแพร่ วิธีการเผยแพร่และมารยาทในการเผยแพร่ นอกจากนี้ในชีวิตประวัติของท่านนบีที่ยั้กกะฮ์ ขณะที่การเผยแพร่ยังอ่อนแอ และมีการต่อต้านจากศัตรูของอัลลอฮ์ และที่มะดีนะฮ์ ขณะที่การเผยแพร่เข้มแข็ง มีอำนาจในเรื่องดังกล่าวนี้ย่อมเป็นแบบอย่างแก่นักเผยแพร่ ดังนั้น ขณะที่เขาสามารถ เขาก็มีความคล่องแคล่ว ขยันหมั่นเพียรทั้งที่ลับและที่แจ้ง แต่หากเขาไม่สามารถ และมีความอ่อนแอเขาก็เผยแพร่ไปเท่าที่เขามีพลัง ถึงแม้จะเป็นการลับ ๆ แต่เขาทำการนั้น ก็เพื่อปรารถนาความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ เพื่อโลกอาคิเราะฮ์ เขามุ่งหวังที่จะทำให้ประชาชนหลุดพ้นจากสิ่งที่พวกเขาเคยชินอยู่ อันได้แก่ความเท็จ ความเหลวไหลไร้สาระ และการตั้งภาคีกับอัลลอฮ์ การนำเขาเหล่านั้นออกจากความมืดสู่แสงสว่าง ดังที่หน้าที่นี้เคยเป็นหน้าที่ของบรรดาซุลอะลียิมุซซอลาตุลอิสลาม

ความรับผิดชอบของบรรดานักเผยแพร่

ความรับผิดชอบของคนที่ต่ออัลลอฮ์นั้นใหญ่หลวงนัก เพราะอัลลอฮ์ได้บังคับใช้ให้เขาเหล่านั้นทำการเผยแพร่ และได้รับเอาเงินสมนาคุณในการนั้นด้วย ดังนั้น จึงจำเป็นแก่พวกเขาจะต้องรับหน้าที่ต่ออัลลอฮ์ และรับหน้าที่ทางด้านรัฐที่ได้รับการไว้วางใจการช่วยเหลือ และได้บังคับใช้ให้เขาเหล่านั้นทำหน้าที่ดังกล่าว ฉะนั้น หน้าที่ที่จำเป็นแก่เขาอันพึงมีต่อพระผู้เป็นเจ้านั้นใหญ่หลวงนัก และหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อเจ้าหน้าที่ที่มอบหมายงานนี้ให้ปฏิบัติ และช่วยเหลือเขาเหล่านั้น โดยการอุดหนุนทางด้านวัตถุ ความรับผิดชอบจึงใหญ่หลวงเช่นกัน หน้าที่จำเป็นนั้นใหญ่ และไม่ต้องสงสัยเลยว่า นักเผยแพร่ที่มีความเข้าใจ ที่รู้จักหน้าที่ดี ที่เขาผู้นี้จะมีสิ่งกระตุ้นเตือนแห่งการศรัทธา และความปรารถนาในอาคิเราะฮ์ และในประโยชน์ที่จะให้แก่มนุษยชาติทั้งหลายนั้น จะผลักดันให้เกิดความ

ขยันหมั่นเพียร และความอดทน ต่อความลำบากยากในการเผยแพร่ จนกระทั่งเขาได้เผยแพร่คำเชิญชวนที่สะอาดบริสุทธิ์ ถวายแด่ผู้ปวงบ่าวของอัลลอฮ์

บรรดานักเผยแพร่นั้นได้รับการควบคุมดูแล และได้มีการส่งเจ้าหน้าที่ไปดูแลสังเกตการณ์ขึ้นเนะดักเตอน และตรวจสอบสภาพการณ์ของเขาเหล่านั้น ดังนั้น เมื่อทางสำนักงานใหญ่ทราบถึงความบกพร่องของคนใด ก็จะดักเตอน และส่งหนังสือไปชี้แนะและดักเตอน บางทีก็ส่งนักเผยแพรบางคนไปยังที่ต่าง ๆ หลายที่เพื่อไปสังเกตการณ์ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง เพื่อชี้แนะและเตือนคนเหล่านั้นให้ตระหนักถึงความผิดพลาดและความบกพร่อง หากเขาเหล่านั้นตอบสนองและใช้ประโยชน์จากการดักเตอนแนะนำนั้นก็เป็นสิ่งที่เราประสงค์ต้องการ แต่ถ้าหากว่าเขาไม่ยอมตอบสนอง ทางสำนักงานใหญ่ก็จะลบชื่อและปลดเขาออกจากงาน เพราะเขามีได้ปฏิบัติตามหน้าที่ ตามวัตถุประสงค์ในการส่งเขาเหล่านั้นและการช่วยเหลือเขาเหล่านั้นก็คือ การให้เขาเหล่านั้นปฏิบัติหน้าที่ที่อัลลอฮ์ทรงบังคับใช้แก่บรรดามุสลิม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำนักงานรัฐและรัฐบาลของเขาเหล่านั้น ดังนั้น หน้าที่จึงตกอยู่แก่บรรดามุสลิม และบรรดาผู้นำของมุสลิมในด้านการเผยแพร่ ซึ่งก็เป็นหน้าที่ที่สำคัญยิ่ง และในการเผยแพร่นั้นเป็นการทำให้บรรลุสู่ผลประโยชน์ของประชาชาติทั้งมวล เพราะผู้เผยแพร์เรียกร้องสู่อัลลอฮ์นั้น การเรียกร้องของเขาเกี่ยวข้องกับทุกคน ฉะนั้น เขาจึงเรียกร้องเชิญชวนกาฟิร ผู้ปฏิเสธศรัทธาให้เข้ารับนับถือศาสนาของอัลลอฮ์ เพื่อเขาจะได้ปลอดภัยจากไฟนรกในวันอาคีเราะฮ์ และเพื่อที่เขาจะได้รับความดีความยุติธรรม และศีลธรรม อันค้ำจุนที่อยู่ในอิสลาม ฉะนั้น-ตามความจริงแล้ว-ผู้เผยแพร์ก็คือ ผู้ใช้ความพยายามความอุตสาหะในการปรับปรุง แก้ไขปวงบ่าว เขาจึงเป็นคณงานในการนำคนทั้งหลายให้ออกจากความมืดสู่ความสว่าง ชี้แนะคนเหล่านั้น ไปสู่ความสุข ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า เมื่อนักเผยแพร์บกพร่องในด้านนี้ไม่รู้จักคุณค่าของหน้าที่ ในที่นี้ ก็ควรได้รับการปลดออก และมอบหมายหน้าที่ให้ผู้อื่นที่มีความสามารถ และรู้จักคุณค่าของหน้าที่ปฏิบัติงานแทน

อนาคตของการเผยแพร่

ข้าพเจ้าเชื่อว่า การเชิญชวนไปสู่อัลลอฮ์นั้น อนาคตของมันจะยิ่งใหญ่และสำคัญ เพราะมีขบวนการแห่งอิสลาม-ขอสรรเสริญต่ออัลลอฮ์-อุบัติขึ้นจากการศรัทธา มิใช่จากการแต่งตั้ง หรือการช่วยเหลือทางด้านวัตถุ แต่ทว่า อุบัติขึ้นจากการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ต่อวันปรโลก จากวิชาความรู้ จากความเข้าใจ และความสนใจกับอัลกุรอาน และอัชซุนนะฮ์ และด้วยการพิจารณาจากชีวประวัติของท่านนบี ศ็อล ฯ และชีวประวัติของบรรดาอัมมียาฮ์ท่านก็จะพบว่า ในหลายประเทศมีกิจกรรมที่น่าสังเกตในด้านการเผยแพร่ การปฏิบัติคนให้อยู่ในจริยธรรมแห่งอิสลาม การรับเอาหลักการเชื่อมั่นที่ถูกต้อง การออกห่างจากเรื่องเหลวไหลไร้สาระ และการเรียกร้องให้นำเอาหลักฐานมายืนยันว่า ท่านรซูลคืออัล ฯ ว่าอย่างไร และอัลลอฮ์ตรัสว่าอย่างไร (ในเรื่องนี้) และนี่คือสิ่งที่เคยมีอยู่ในสมัยของท่านรซูลและสาวก ซึ่งนับว่าเป็นปรากฏการณ์ที่สำคัญ อันเป็นนิมิตหมายที่ดีซึ่งในการนั้น ก็หวังได้ว่า จะเป็นการดีแก่บรรดามุสลิมทั่วไป แก่คนอื่น ๆ ที่เป็นชาวคริสต์ ชาวยิว และพวกษุชาเจรีด เพราะทั้งหมดนั้น

ต้องการการเรียกร้องเชิญชวนของบรรดามุสลิมิน เพื่อที่จะนำเขาเหล่านั้นออกจากความมืดสู่ความสว่าง และเพราะว่าตามหน้าที่นั้นให้มีความเมตตาต่อเขาเหล่านั้น ดังที่ อัลลอฮ์ได้ตรัสไว้มีความว่า

“และเราได้ส่งเจ้า (มุฮัมมัด) มาเพื่ออื่นใด นอกจากจะเป็นความเมตตาแก่สากลโลก”

ฉะนั้น อัลลอฮ์จึงส่งมุฮัมมัดมาเพื่อเป็นความเมตตาแก่สากลโลก และความเมตตาอันนี้จะไปถึงมนุษย์ทั้งหลาย ก็โดยน้ำมือของบรรดานักเผยแผร์ นักชี้แนะ และนักวิชาการ หากแต่คนเหล่านี้ ไม่แบกภาระด้วยความจริงจัง และบริสุทธิ์ใจแล้ว ความเมตตาอันนั้น ก็จะไม่ถึงมนุษย์ทั้งหลาย และความเมตตาก็จะเกิดแก่เขาเหล่านั้น ซึ่งก็หมายถึงความเมตตาในการนำเขาเหล่านั้นออกจากความมืดสู่ความสว่าง แนะนำเขาเหล่านั้นให้ภักดีต่ออัลลอฮ์และรซูลของพระองค์ และชี้แจงให้ทราบถึงสาเหตุแห่งความสุขทั้งในดunyaและอะกีเราะฮ์ และนี่คือ เรื่องทั้งหมดและแนวทางของเรื่องนี้ก็คือ การเผยแผร์ และแนวทางก็คือ อัลลอฮ์ตรัสว่า รซูลกล่าวว่า จนกระทั่งคนทั้งหลายรู้ว่า ไม่มีศาสนาอื่นใดนอกจากศาสนาอิสลาม และทุกศาสนาที่มีอยู่บนพื้นโลกนี้ได้ถูกปิดด้วยศาสนาอิสลาม ซึ่งอัลลอฮ์ได้ทรงทำให้เป็นศาสนาที่สมบูรณ์

“แท้จริง ศาสนาที่อัลลอฮ์ (ทรงรับรอง) นั่นคือ ศาสนาอิสลาม”

เป็นศาสนาของบรรดาซุลทั้งหมด เป็นศาสนาของบรรดาอัมบิยาฮ์ทั้งหมด ตั้งแต่คนแรกคือ นบี นูหฺ อะลัยฮิสสลาม จนกระทั่งถึงคนสุดท้าย คือ มุฮัมมัด ศ็อล ฯ และอิสลามก็คือ การยอมจำนนมอบน้อม มอบตัวแด่อัลลอฮ์ โดยสิ้นเชิง ดำเนินตามพระองค์ด้วยการเชื่อฟังปฏิบัติ ปฏิบัติตัวออกห่างจากการเอาสิ่งใดมาเป็นภาคีกับพระองค์ ไม่ละเมิดขอบเขตของพระองค์ คบค้าสมาคมกับบรรดาผู้ศรัทธาเป็นศัตรูต่อบรรดาผู้ปฏิเสธการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ทรยศต่อพระองค์ คือคิง ไม่พูดความจริง ดังนั้น ตามความจริงแล้ว นักเผยแผร์นั้นมีส่วนร่วมในการเมตตาต่อปวงน่าว เป็นผู้พยายามที่จะทำให้คนเหล่านั้นพ้นจากสาเหตุแห่งการเข้าสู่ไฟนรกไปสู่สาเหตุแห่งการเข้าสวรรค์ ดังนั้นเขาจึงเป็นผู้สมควรได้รับเกียรติสมควรได้รับการช่วยเหลือ สมควรเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม สมควรได้รับความสนใจในสิ่งที่เขาเรียกร้องเชิญชวน สมควรได้รับการซักถามในสิ่งที่เขาอาจจะสงสัย หรือตั้งคำถามหรือเพื่อที่เรื่องราวจะได้กระอ่างชัด ด้วยหลักฐานแห่งบทบัญญัติ และเพื่อผู้ที่ได้รับการเชิญชวนจะได้รับ ความแจ่มแจ้งและการยอมรับในสิ่งที่จะทำให้เขาปลอดภัยและมีความสุข

กิจกรรมทางการเมือง

องค์การรอปปีเฆาะฮ์ได้มีส่วนร่วมในการร่วมหารือเพื่อแก้ปัญหาทางการเมืองของประเทศในโลกมุสลิมในเวทีการประชุมต่างๆ เช่น เป็นผู้นำประเด็นที่สำคัญเข้าสู่ในระดับนานาชาติ อาทิ ประเด็นทางการเมืองของบอสเนีย แคมเมียร์ อัฟกานิสถาน และมัสยิดบาบริในประเทศอินเดีย รอปปีเฆาะฮ์ได้จัดตั้งหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบในเรื่องนี้โดยเฉพาะคือ คณะกรรมการเพื่อการศึกษาประเด็นพิเศษอิสลาม หรือ Islamic Contemporary Issues Committee (ICIC)

กิจกรรมทางด้านการศึกษา

สันนิบาตมุสลิมโลกได้มีการก่อตั้งแผนกพิเศษเฉพาะสำหรับดำเนินการในเรื่องของการศึกษา ส่วนหนึ่งของกิจกรรมของสันนิบาตมุสลิมโลกคือ การแจกจ่ายทุนการศึกษา โดยผู้ที่ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากทุนการศึกษาของสันนิบาตมุสลิมโลก คือมุสลิมที่อยู่ในประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่ไม่ใช่รัฐอิสลามซึ่งโดยส่วนมากเป็นประเทศในทวีปแอฟริกา ยุโรปตะวันออก เอเชียใต้

องค์การสันนิบาตมุสลิมโลกมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมและยกระดับการศึกษาของมุสลิมให้สูงขึ้น โดยเฉพาะทางด้านศาสนาและด้านวินัย นอกจากนี้ สันนิบาตมุสลิมโลกยังได้ทำการช่วยเหลือกิจการลูกเสือ การประชุมระดับเยาวชน ให้การสนับสนุนโรงเรียนและมัธยมต่างๆ ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนมุสลิม และทำการค้นคว้าวิจัยและรวบรวมข้อมูล (โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวเนื่องกับความต้องการของมุสลิมชนกลุ่มน้อยในสังคมประเทศต่างๆ ที่ไม่ใช่ประเทศมุสลิม)

กิจกรรมทางด้านมนุษยชน

ในช่วงปี 1987 (พ.ศ. 2530) ถึง ปี 1997 (พ.ศ. 2540) องค์การบรรเทาทุกข์นานาชาติอิสลาม หรือ The International Islamic Relief Organization (IIRO) ได้ถูกก่อตั้งขึ้น IIRO เป็นหน่วยงานหนึ่งภายใต้สันนิบาตมุสลิมโลก ได้รับบริจาคเงินจำนวนพันล้านเรียลเพื่อใช้ในการบรรเทาสาธารณภัย เงินจำนวนนั้นได้ถูกนำไปช่วยเหลือเหยื่อผู้ประสบภัยจากน้ำท่วม หายนะจากภัยธรรมชาติ และสร้างโรงพยาบาลสำหรับมุสลิมในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ในบางครั้ง มีการสร้างศูนย์บรรเทาทุกข์สำหรับผู้ลี้ภัย บริการทางด้านสาธารณสุข การอบรมอาชีพให้แก่พวกกลุ่มมุสลิมที่เป็นชนกลุ่มน้อยในบางประเทศ

อีกกิจกรรมหนึ่งที่ทางสันนิบาตมุสลิมโลกได้เข้าไปร่วมทำไว้ในช่วงต้นปี 1990 คือ การจัดหาทุนในนามของ รบิฎฎะฮ์รอสต์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือชาวปาเลสไตน์ประมาณ 250,000 คน ให้มีโอกาสเดินทางกลับสู่ถิ่นฐานเดิม หลังจากที่คนพวกนี้ได้อพยพไปบังกลาเทศและถูกปล่อยทิ้งไว้ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศได้เป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ช่วงสงครามแบ่งแยกดินแดนในปี 1971 (พ.ศ. 2514) ซึ่งปาเลสไตน์จำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมากในการนำคนเหล่านั้นกลับสู่ประเทศ หาท่ออยู่อาศัยและเตรียมงานให้สำหรับผู้ที่ย้ายกลับถิ่นฐานเหล่านั้น จากการหาเงินช่วยเหลือโดยการจัดตั้งทรัสต์ในขณะนั้น สันนิบาตมุสลิมโลกช่วยให้ปาเลสไตน์ได้เงินในจำนวนที่มากพอกับความต้องการเพื่อช่วยให้คนสามารถเดินทางกลับประเทศ

จำนวนเงินที่ต้องใช้สำหรับการนำผู้ลี้ภัยกลับประเทศรวมทั้งสิ้นประมาณ 350 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในจำนวนนั้น เป็นเงินค่าใช้จ่ายสำหรับการเตรียมที่อยู่อาศัย 110 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงปี 1992 (พ.ศ. 2535) สันนิบาตมุสลิมโลกสามารถสร้างที่อยู่อาศัยให้ผู้ที่ย้ายกลับมาจากปาเลสไตน์ได้ประมาณ 3000 หลัง ในปีต่อมา ได้มีการสร้างอาคารที่พักที่มีห้องพักประมาณ 2000 ห้องที่ เมียน ชันนู ไกล์ เมืองลาฮอร์

นอกจากนั้น สันนิบาตมุสลิมโลกยังมีสถานะเป็นผู้สังเกตการณ์ในองค์การการประชุมอิสลาม หรือ Organization for Islamic Conference (OIC) ซึ่งทำให้สามารถเข้าร่วมการประชุมสูงสุด และการประชุม ICFM ได้

งานวิจัยและเอกสารเผยแพร่

สันนิบาตมุสลิมโลกได้จัดให้มีการบรรยายและสัมมนาในช่วงที่มีการทำพิธีฮัจญ์ ณ นครมักกะฮ โดยจากการบรรยายและสัมมนา จะมีการรวบรวมงานวิจัยและงานทางด้านวิชาการ ซึ่งสันนิบาตมุสลิมโลกเป็นเจ้าภาพในการจัดการรวบรวมผลงานทั้งหมด ภายหลังจากผลงานเหล่านั้นจะถูกนำมารวบรวมเป็นหนังสือ ที่จัดพิมพ์และแจกจ่ายโดยสันนิบาตมุสลิมโลก การจัดทำดังกล่าวส่งผลให้นานาชาติเห็นว่า สันนิบาตมุสลิมโลกพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อที่จะต่อต้านคำกล่าวหาภาพลักษณ์ต่างๆ ในเชิงลบเกี่ยวกับ อิสลาม ในบางครั้ง มีการกล่าวหาว่ารัฐบาลซาอุดีอาระเบียเป็นผู้สนับสนุนและออกฟีตวา (การตัดสิน ความทางศาสนา) แต่โดยปกติ บรรดานักวิชาการต่างๆ ก็มักจะปฏิบัติภารกิจบนพื้นฐานของวัตถุประสงต์ ที่ได้ระบุไว้ของสันนิบาตมุสลิมโลกด้วย

ไม่เพียงแต่การจัดการประชุมและสัมมนาในช่วงระหว่างที่มีการทำฮัจญ์ ณ นครมักกะฮเท่านั้น สันนิบาตมุสลิมโลกยังได้มีการจัดสัมมนา การประชุมต่างๆ มากมายในทวีปต่างๆ เช่น อเมริกา ยุโรป เอเชีย และแอฟริกา โดยเรื่องที่มีการนำไปหารือในการประชุมและสัมมนานั้น มีตั้งแต่เรื่องเกี่ยวกับการเผยแพร่ศาสนา ไปจนถึงเรื่องการป้องกันยาเสพติดและการคัมแอลกอฮอล์

ในบรรดาสังพิมพ์ต่างๆ ที่สันนิบาตมุสลิมโลกได้จัดพิมพ์ออกมานั้น สันนิบาตมุสลิมโลกยังได้ตีพิมพ์ เผยแพร่หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ Weekly Muslim World ซึ่งออกวางจำหน่ายทุกวันจันทร์ วารสาร MWL Journal (มีทั้งฉบับที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาอาหรับ) หนังสือรายเดือน Da'watul Haq ซึ่งแปลว่าการเรียกร้องเพื่อความป็นจริง

กิจกรรมขององค์การบรรเทาทุกข์นานาชาติอิสลาม หรือ

The International Islamic Relief Organization (IIRO)

สันนิบาตมุสลิมโลกได้ก่อตั้งองค์การบรรเทาทุกข์นานาชาติอิสลามขึ้นมาเป็นหน่วยงานอิสระ IIRO ได้แยกออกมาจากสันนิบาตมุสลิมโลกตั้งแต่มีการก่อตั้งหน่วยงานนี้ขึ้นมาเป็นหน่วยงานอิสระ กิจกรรมขององค์กรได้มีการดำเนินไปด้วยดี ซึ่งในขณะนี้มีสาขาอยู่ประมาณ 120 สาขาทั่วโลก แม้ว่าองค์กรจะมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือมนุษยชาติ แต่ร้อยละ 80 ของผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือเป็นมุสลิม ในช่วงปี 1987-1997 (พ.ศ. 2530-2540) มีการนำเงินจำนวนประมาณ 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ไปช่วยเหลือ